

HÍREK ÉS FELHÍVÁSOK

Tisztelt olvasóink!

Folyóiratunk a jövőben is folyamatos tájékoztatást szeretne adni a szakma hazai és külföldi rendezvényeiről, konferenciákról, továbbképzésekről, valamint a különböző ösztöndíj-kiírásokról és egyéb, a szakmát érintő eseményekről. Ahhoz, hogy minél pontosabb információkkal szolgálhassunk, szükségünk van a szervező, illetve a lebonyolító intézmények együttműködésére.

Továbbra is kérjük, juttassák el szerkesztőségünkbe ilyen jellegű híreiket, hogy időben közzétehesük őket, és így minél több érdeklődő szerezhessen tudomást a küszöbön álló szakmai eseményekről.

Együttműködésüket előre is köszönöm.

*Szablyár Anna
rovatvezető*

Európai Japánnyelv-oktatási Szimpózium Budapesten

2002-ben, a japán császári pár magyarországi látogatása mellett még egy nagyszabású japán témájú esemény volt, és ez a japán nyelv-oktatással kapcsolatos. Az Association of Japanese Language Teachers in Europe (AJE) és a Magyarországi Japánnyelv-oktatók Társasága (MJOT) hazánkban rendezte meg 2002. szeptember 6–8. között a VII. Európai Japánnyelv-oktatási Szimpóziumot. Mi is ez a rendezvény, és hogyan kerül az európai japánnyelv-oktatók éves konferenciája Budapestre?

Az AJE szervezetét néhány lelkes japán anyanyelvi tanár hozta létre 1995-ben azért, hogy az Európában szerteszét tanító japán nyelvtanárok kapcsolatot tarthassanak fenn egymással, és szakmai problémáikat megbeszélhessék. 1996-ban, az első találkózón Belgiumban, melyen még mindössze harminc nyelvtanár vett részt (köztük ketten Magyarországról), elindult egy folyamat, egy ismerkedési folyamat, mely arra irányult, hogy az Európában eltérő körülmények között tanító nyelvtanárok megismerjék egymás munkáját, felismerjék a kö-

zös problémákat, feladatokat. Kezdetben a háromnapos konferencia főleg ország-beszámolóval telt: itt hangzott el a magyarországi japánnyelv-oktatásról is ismertetés. A további konferenciákon Grácban, Párizsban, Kölnben, Helsinkiben, Cambridge-ben évről évre nőtt a résztvevők létszáma, és változott a tematika is: nyelvoktatás-módszertani kérdések, alkalmazott nyelvészeti témák kerültek előtérbe. A magyarországi japánnyelv-oktatás erősödésével párhuzamosan, Magyarországról is egyre többen látogatták az éves konferenciát.

Helsinkiben, több éves unszolás után a Külkereskedelmi Főiskola japánnyelv-oktatói elfogadták az AJE felkérését, hogy 2002-ben Magyarországon legyen a konferencia.

2001 februárjában megalakult a Magyarországi Japánnyelv-oktatók Társasága, mely célul tűzte ki a hazánkban japán nyelvet tanító magyarok és japánok szakmai összefogását, továbbképzések és japános rendezvények szervezését. A társaság tagjai általános iskolában, középiskolában és felsőoktatásban dolgozó tanárok, jelenleg 36 fő. (Az ország 23 intézményben 864 fő tanul japánul.) A társaság első komoly megméret-

tetése a VII. Európai Japánnyelv-oktatási Szimpózium megrendezése volt.

A rendezvénynek a Budapesti Gazdasági Főiskola Külkereskedelmi Főiskolai Kara adott otthont. Az eseményre összesen 150 fő vendég érkezett 26 országból. Bár sokan jöttek távoli országokból, Japánból vagy Amerikából is, mégis nagy örömeinkre szolgált, hogy Ukrajnából, Kazahsztánból, Szlovéniából, Törökországból, Bulgáriából, Romániából, Észtországból is köszöntöttünk kollégákat. A korábbi találkozókat Nyugat-Európa túlsúlya – a magyar jelenléteket is beszámítva – csökkent valamelyest. A szimpózium ideje témája a „Sokszínűvé váló japánnyelv-oktatás; japánnyelv-oktatás és kommunikáció” volt. A sokszínűséget kiváló előadók változatos programmal mutatták be. A három napon egy-egy plenáris előadás, szekcióelőadások, vita és műhelymegbeszélés hangzott el. Az első plenáris előadást a téma egyik japán szakembere, Yamanaka Keiichi, a Toyo Egyetem professzora tartotta „A japánban tanuló külföldiek japán nyelvhasználata” címmel. A második, igen nagy érdeklődést kiváltó plenáris előadáson Szépe György, a Pécsi Tudományegyetem professzora beszélt az európai nyelvi jogok kérdésköréről. A hallgatóságot különösen a japán nyelv európai szerepéről elhangzottak foglalkoztatták, mivel a „nem európai nyelvek” tanulásának, tanulási lehetőségeinek problematikája – a nyelvi jogok szintjén – az Európában oktató japán tanárok előtt sem közismert. Az AJE vezetősége azt is fontolóra vette, hogy a későbbiekben Szépe professzor úr segítségével a japán nyelvoktatás ügyében ajánlást fogalmazhatnának meg. A harmadik nap plenáris ülésének előadója Kamada Osamu, a Kioto Idegennyelvi Egyetem professzora volt, aki „Szituációs helyzetek feldolgozása tankönyvekben – európai és japán helyszínekkel” címmel tartott látványos, vetítéssel fűszerezett előadást. A vetített képsorokon, budapesti szituációként, feltűnt a Vár, a Mátyás templom, előtte japánul beszélő fiatal magyar festő, aki többé-kevésbé helyes ja-

pánsággal kínálta festett munkáit, és próbált kommunikálni a professzorral. Az előadást követő vita témája a kommunikáció és a japánnyelv-oktatás kapcsolata volt. Elegendhetlenül szükséges-e a korrekt megfogalmazás a kommunikáció során, vagy lehet akár pontatlan vagy pongyola is a közlés? Csak a kommunikációs szándék lényeges? A vélemények ütköztetése során többségbe kerültek azok, akik kezdő szinttől a korrekt formák oktatását javasolták – főleg a tiszteletiség nyelvének alkalmazása kérdésében. A vitán többek között részt vett Hidas Judit, a Kanda Idegennyelvi Egyetem professzora, Eschbach-Szabó Viktória, a Tübingeni Egyetem professzora és Kawaguchi Yoshikazu, a Waseda Egyetem professzora.

Az MJOT tagjai közül négyen vállalkoztak arra, hogy a hazai japánnyelv-oktatásról, módszertani kérdésekről beszámoljanak. Kikuchi Yasue, a Debreceni Tudományegyetem tanára felméréséről számolt be, míg Wakai Seiji, a Károli Gáspár Egyetem tanára a magyar anyanyelvű japánul tanuló nyelvelsajátítási problémájáról beszélt. A műhelybeszélgetés keretében Kiss Sándorné és Kichise Yukako, a Szent Margit Gimnázium tanárai tartottak beszámolót a gimnáziumban folyó japánnyelv-oktatásról, mely során felmerült a japán nyelvű érettségi és a továbbtanulás kérdése is. A hallgatótól igen sok kérdés érkezett az általános iskolában, a középiskolában és a felsőoktatásban folyó japánnyelv-oktatás koordinálásáról, koordinálhatóságáról. Összességében elmondhatjuk, hogy ez a konferencia szakmailag kiemelkedően hasznos volt a magyarországi japánnyelv-tanároknak, de ugyanilyen hasznos volt abból a szempontból is, hogy a világ minden tájáról érkező tanárok megismerhették az itteni nyelvoktatás minőségét, a tanárok hozzáállását, és az együttműködésüket.

A magyarországi japánnyelv-oktatás kiemelkedő eseményének tekintette a szimpózium magyarországi megrendezését mind a japán nagykövetség, mind a Japán Alapítvány budapesti irodája, és támogatták a

szervezőket. A megnyitó ünnepségén megjelent Mádl Dalma asszony, a Magyar Köztársaság elnökének felesége, beszédet mondott Matsumoto Kazuo, Japán rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, Toyoda Shoichi, a Japán Alapítvány budapesti irodájának vezetője, Takashima Masatoshi, a JICA/JOCV magyarországi irodájának vezetője, Marinovich Endre, A Budapesti Gazdasági Főiskola Külkereskedelmi Főiskolai Karának főigazgatója, Iso Yoko az AJE elnöke és Székács Anna az MJOT elnöke. A rendezvény fő támogatója, a Japán

Alapítvány fogadást adott a szimpózium résztvevőinek tiszteletére, melyen a külföldi vendégek megismerkedhettek a magyaros ízekkel. A szigorú és zsúfolt szakmai programon túl a szervezők sort kerítettek egy hangulatos esti dunai sétahajózásra, és a konferencia befejeztével borkóstolóra is, hogy a vendégek minél több szépet lássanak, finomat kóstoljanak, és jól tapasztaljanak. Reméljük (így is) sikerült megerősítenünk a hazai japánnyelv-oktatás pozícióját a világban!

Székács Anna

KONGRESSZUSI NAPTAR

2003

Február 26–28.

A DGfS (Deutsche Gesellschaft für Sprachwissenschaft)

25. évi közgyűlése

Színhely: München, Németország

Téma: Nyelv – Tudás – Tudomány

Felvilágosítás:

dufter@romanistik.uni-muenchen.de

Március 5– 7.

10. Göttingai Szakmai Konferencia

Színhely: Göttingen, Németország

Téma: Emóció és kogníció az idegennyelv oktatásban

Felvilágosítás:

wboerber@rrz.uni-hamburg.de

kvogel@gwdg.de

slzsek@qwdg.de

Március 5– 8.

Az IGDD (Internationale Gesellschaft für Dialektologie des Deutschen) 1. nemzetközi dialektológiai kongresszusa

Színhely: Marburg, Németország

Téma: Modern dialektusok – új dialektológia

Felvilágosítás: dstellm@gwdg.de

Március 11– 13.

Az IDS (Institut für Deutsche Sprache)

39. évi konferenciája

Színhely: Mannheim, Németország

Téma: Szókapcsolatok

Felvilágosítás:

jahrestagung@ids-mannheim.de

Március 13–16.

A SWCOLT (Southwest Conference On Language Teaching) konferenciája

Színhely: Denver, USA

Téma: „A Peak Ahead. A Peek at the Past”

Felvilágosítás: CourmiaAndrey@cs.com

Március 22– 25.

Az Alkalmazott Nyelvészek Amerikai Szövetségének 2003. évi konferenciája

**A Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Egyesülete
és a Magyar Tudományos Akadémia Nyelv- és Irodalomtudományi
Osztályának Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottsága,
a Széchenyi István Egyetem (Győr)
és a Győr-Sopron-Moson Megyei Pedagógiai Intézet (Győr)**

2003. április 14. és 16. között
a Széchenyi István Egyetemen megrendezi a

XIII. MAGYAR ALKALMAZOTT NYELVÉSZETI KONGRESSZUST, amelynek fő témája

A TÖBB NYELVŰ EURÓPA

Szekciók

1. EU-többsnyelvűség
2. Kultúraközi kommunikáció
3. Fordítástudomány
4. Nyelvpolitika, nyelvtervezés
5. Szociolingvisztika
6. Pszicholingvisztika
7. Szaknyelvi kommunikáció
8. Nyelvészet és anyanyelvoktatás
9. Kontrasztív nyelvészet
10. Számítógépes nyelvészet: lexikográfia és korpusznyelvészet
11. Az idegen nyelv elsajátításának mérése és értékelése
12. Magyar mint idegen nyelv határon innen, határon túl

Felvilágosítás: Árkosi József és Nádai Julianna, kongresszusi titkár
Széchenyi István Egyetem, Idegennyelvi és Kommunikációs Tanszék,
MANYE, 9026 Győr, Egyetem tér 1.
Tel.: (96) 613 577; fax: (96) 613 553
e-mail: manyekongr@sze.hu

Jelentkezési határidő (és egyben az előadások – max. 15 soros
összefüggő szöveggént megfogalmazott – tartalmi kivonatának
megküldési határideje): **2002. november 30.**
Részvételi díj MANYE tagoknak 9500 Ft, nem tagoknak 13 000 Ft.
Befizetési határidő: **2003. február 15.**

Titkárság:
PTE BTK 7624 Pécs, Ifjúság u. 6.
Tel.: (72) 503-600/4335 (Nagy Ágnes)
Elnök: Szépe György
Főtitkár: Szöllősy-Sebestyén András
honlap: <http://www.manye.pte.hu>

„Az egyesület célja elősegíteni és támogatni az alkalmazott nyelvészet minden ágának művelését, oktatását és kutatását, főként a nyelvoktatását – beleértve a magyarnak anyanyelvként és idegen nyelvként való oktatását. E célkitűzés magába foglalja általában a nyelvek használatával, a nyelvoktatással és nyelvtanulással kapcsolatos kutatásokat, oktatást, képzést és továbbképzést. Az egyesület képviselni kívánja a magyarországi alkalmazott nyelvészet, nyelvoktatás és a nyelvoktatók érdekeit belföldön és külföldön; tudatosítani a magyar társadalom minden rétegében az anyanyelv és használata, valamint az idegen nyelvek tanulásának és ismeretének fontosságát; saját eszközeivel is nyilvánosságra hozni és terjeszteni a nyelvek tanulásával és tanításával kapcsolatos információkat, dokumentumokat és szakmai közleményeket.”
(A MANYE Alapszabályának 2. pontja)

A Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Egyesülete (MANYE) a 2002. évi szegedi kongresszusán tartott éves közgyűlésén új alapszabályt fogadott el, melynek értelmében a 2003. évtől néhány dologban változásokat célszerű végrehajtani.

A megújuló MANYE törekvése, hogy régi és új tagjainak a kedvezményes kongresszusi részvételi lehetőségen túl egyéb információkat és szolgáltatásokat is nyújtson.

Ennek érdekében a MANYE a továbbiakban szorosabbra fűzi kapcsolatait a *Modern Nyelvoktatással* – amely eddig is az egyesület folyóirata volt. Ez abban is kifejezésre jut, hogy 2003-tól kezdve a *Modern Nyelvoktatás* számai rendszeresen hírt adnak az egyesület életének eseményeiről.

Ugyancsak a jövő évtől kezdve a MANYE honlapján is hozzá lehet férni az egyesülettel kapcsolatos fontosabb információkhoz, valamint a tagok névsorát is évenként nyilvánosságra hozzuk.

A tagdíjat belépéskor, illetve minden év február 15-ig kell befizetni. A tagdíj éves összege 12,- EURO-nak megfelelő magyar forint a Magyar Nemzeti Bank mindenkori közép-árfolyama szerint, jelenleg 3000 Ft.

Az egyesület régi tagjai minderről levélben is információt fognak kapni. Az érdeklődők, és az újonnan belépni szándékozók belépési nyilatkozatot kérhetnek a MANYE titkárságtól.

Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Egyesülete

Titkárság: 7625 Pécs, Ifjúság u. 6.

Elnök: Szépe György

Főtitkár: Szöllősy Sebestyén András

Színhely: Arlington, Virginia
Téma: The diversity of applied linguistics
Felvilágosítás: CourmiaAndrey@cs.com

Március 26–28.

A GLDV (Gesellschaft für linguistische Datenverarbeitung) tavaszi konferenciája

Színhely: Köthen/Anhalt Németország
Téma: Nyelvi technológia a többnyelvű kommunikáció szolgálatában – Szövegalkotás, Recherche, Fordítás, lokalizálás

Felvilágosítás:
 uta.seewald-heeg@inf.hs-anhalt.de

Június 30–július 5.

A MAPRIJAL (Orosz Nyelv- és Irodalomtanárok Világszövetsége) 10. jubileumi kongresszusa

Színhely: Szentpétervár
Téma: Orosz szó a világkultúrában
Felvilágosítás: Jurkov E. E.,
 Tel./Fax: 00 7/812/323 66 20;
 e-mail: ropryal@TZ6540.spb.edu.ru

LEVELEZÉSI ROVAT

Tisztelt Olvasóink!

Mindenekelőtt köszönjük, hogy érdeklődésükkel eddig is megtisztelték folyóiratunkat. Előfizetőinknek a 2003. évben is kedvezményes előfizetési lehetőséget szeretnénk nyújtani.

Az előfizetési díj a 2003-ban megjelenő 4 számra **2800 Ft**, ezt tudjuk csökkenteni **2300 Ft**-ra azok számára, akik megrendelésüket **2003. január 31-ig visszaküldik**.

A feldolgozás megkönnyítése érdekében kérjük, hogy a visszaküldött, kitöltött megrendelőhöz a befizetést igazoló csekkszelvény másolatát mellékelni szíveskedjenek.

Megrendelőlap

példányban megrendelem a *Modern Nyelvoktatás* című alkalmazott nyelvészeti folyóirat 2003-ban megjelenő négy számát

2003. január 31-ig történő befizetés esetén évi **2300 Ft**-os, kedvezményes áron;

2003. január 31. után történő befizetés esetén évi **2800 Ft**-os, teljes áron.

A megrendelőhöz csatolom az előfizetési díj befizetésének igazolásául a mellékelt készpénzátutalási megbízás feladóvevényének másolatát.

Név:

Pontos cím:

A megrendelés kelte:

Az előfizetési díjról számlát kérek

.....

A megrendelő cégszerű) aláírása

A VIII. évfolyam 4. számának szerzői

ÁRVA VALÉRIA, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Angol Tanárképző Központ,
Budapest

CZEGLÉDI SÁNDOR, Veszprémi Egyetem, Brit és Amerikai Tanszék

CS. JÓNÁS ERZSÉBET, Nyíregyházi Főiskola, Tanárképző Kar, Orosz Nyelvi és
Irodalmi Tanszék

DAMOKOS KATA, Budapesti Műszaki Egyetem, Nyelvi Intézet

EDWARDS MELINDA, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Piliscsaba

FARKAS BEDE KATALIN, Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási
Egyetem, Angol Tanszék

FORINTOS ÉVA, Veszprémi Egyetem, Angol Nyelv és Irodalom Tanszék

GACS JUDIT, Budapesti Gazdasági Főiskola, Külkereskedelmi Főiskolai Kar

HORVÁTH JÓZSEF, Pécsi Tudományegyetem, Angol Alkalmazott Nyelvészeti
Tanszék

HUSZÁR ÁGNES, Veszprémi Egyetem, Pedagógiai Kutatóintézet, Pápa

KONCZOSNÉ SZOMBATHELYI MÁRTA, Pécsi Tudományegyetem, Alkalmazott
Nyelvészeti Doktori Iskola

KOVÁCS JUDIT, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Tanító- és Óvóképző
Főiskolai Kar, Budapest

LŐRINCZ ILDIKÓ, Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai-Csere János
Tanítóintézeti Főiskolai Kara, Győr

MINK MÁTYÁS, Szegedi Tudományegyetem, Genetikai és Molekuláris Biológiai
Tanszék

MOLNÁR MÁRIA, Pécsi Tudományegyetem, Nyelvtudományi Doktori Iskola

S. RÁBAI MÁRTA, Kaposvári Egyetem, Tanítóképző Főiskolai Kar

SÁRDI EDIT, Pécsi Tudományegyetem, Nyelvtudományi Tanszék

SOLYMOSI MÁRIA, Szegedi Tudományegyetem, Idegennyelvi Központ

SZÉKÁCS ANNA, Budapesti Gazdasági Főiskola, Külkereskedelmi Főiskolai Kar,
Keleti Nyelvek Tanszéke

SZINGER VERONIKA, Kecskeméti Főiskola, Tanítóképző Kar

A Modern Nyelvoktatás megvásárolható a Corvina Könyvklubban

Budapest, V. Vörösmarty tér 1. II. em. 201.
(nyitvatartás: hétfőtől csütörtökig 9 és 16 óra,
pénteken 9 és 14 óra között),

☎ 317 5185,

*ahol egész évben kedvezményes áron kaphatók
egyéb kiadványaink is,*

valamint a Corvina-Könyvesboltokban:

Lícium Könyvesbolt

4026 Debrecen, Kálvin tér 2/c.

☎ (52) 319 428

Művészeti Könyvesbolt

Idegen nyelvű Könyv-, Zenemű- és Hanglemezbolt
7621 Pécs, Széchenyi tér 8.

☎ (72) 310 427

és megrendelhető a kiadónál:

✉ 1364 Budapest 4., Pf. 108.

Fax: 318 4410

GYÖRFFY MIKLÓS
NÉMET–MAGYAR KULTURÁLIS SZÓTÁR

„Egy kulturális szótár arra tehet kísérletet, hogy megfejtse annak a kulturális kód-nak a legfontosabb jeleit, amely egy adott nyelvhez tartozik. Lehetővé teheti az át-járást két kultúra közt azoknak a kulcsszavaknak, neveknek, fogalmaknak a ma-gyarázataival, amelyek alig vagy egyáltalán nem fordíthatók le. A kulturális szó-tárban tehát nem a címszavak *fordítását* olvashatjuk, hanem *magyarázatait* ahol is a magyar *magyar-áz* szó, az etimológiája felől nézve, különösen találó: kifejtjük *magyarul*, mit jelent nagyjából egy olyan idegen szó vagy név, amelynek külön-ben nincs pontos vagy hozzávetőleges *magyar* szótári megfelelője. [...]

A két nyelv és kultúra immár csaknem egy évezrede érintkezik szorosan egymással, és ezért rengeteg német jövevényszó található a magyarban, illetve német kifejezések és fogalmak a magyar kultúra részeivé váltak. Jóval ritkábban ugyan, de magyar fogalmak is kerültek át a németbe. Rögvest felvetődhet persze a kérdés, mit értünk németen: az osztrákot, a *hochdeutschot*, a *niederdeutschot*, vagy a *schwyzerdütschöt*, hiszen pl. az osztrák-bajor németnek egészen más volt a magyarhoz való viszonya, mint a *plattdeutschnak*, vagyis az észak-németnek. Szögezzük itt le mindjárt, hogy a kétnyelvű és az értelmező szótárakhoz hason-lóan igyekszünk mi is a német nyelv teljes anyagából meríteni [...].

A németmagyar kulturális viszony történelmi mélysége és gazdagsága mindenesetre hangsúlyozottan érvényre jut a szó- és fogalommagyarázatok eti-mológiai vonatkozásai révén. Az etimológiai szempont előtérbe állítását nemcsak a történelmi együttélés indokolja, hanem a szótárban alkalmazott kultúra fogalom is: eszerint „kulturális” tartalomnak az tekinthető, aminek története van, tehát egy sajátosan német kifejezés vagy fogalom magyarázatához, magyarul nehezen megragadható jelentésének kifejtéséhez hozzátartozhat történetének rövid is-mertetése is.”

A szerző előszavából

